

A ... Ítéltábla a dr. Molnár Beáta pártfogó ügyvéd (fél címe) által képviselt **felperes neve** (felperes címe.) felperesnek - a dr. Ritócz Diána jogtanácsos által képviselt **alperes neve** (alperes címe) alperes ellen személyhez fűződő jogok megsértése miatt indított perében a **Pécsi Törvényszék** 2015. november 10. napján kelt 33.P.20.216/2015/15. számú ítélete ellen a felperes által 18. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperes részére 15 napon belül 5.000 (ötezer) forint másodfokú eljárásban felmerült perköltséget.

A felperes pártfogó ügyvédjének a díját a felperes köteles viselni.

A feljegyzett fellebbezési illetéket a Magyar Állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság ítéletében rögzítette, hogy a felperes a **M T** Társaság tagja. 2010. március 26-án reggel 8:00 órakor a mohácsi polgármesteri hivatal előtt demonstrációt tartott olyképpen, hogy egy „Csalás történt a városházán? Igazságot a **T** Emlékmű kapcsán!" felirattal ellátott transzparenst helyezett el a zászlótartó rúd és a lámpaoszlop közé.

A transzparenst a közterület-felügyelők eltávolították, és lefoglalták. A felperes bejelentésére a helyszínre érkező rendőrök nem kötelezték a közterület-felügyelőket a transzparens visszaadására.

A felperes a rendőri intézkedés elmulasztása miatt panasszal élt írásban a **M** Rendőrkapitányság vezetőjénél, aki azt 02030-105/10-2/2010.P. számú határozatában elutasította. A felperes fellebbezése folytán eljár alperes vezetője 02000-105/52/1/2010.RP. számú határozatával elutasította a felperes fellebbezését, és az első fokon eljár rendőrhatalóság határozatát helybenhagyta.

A **M** Közterület-felügyelet feljelentése alapján indult eljárásban ... Megyei Jogú Város Közgyűlésének Címzetes Főjegyzője 12-12/2664-6/2010. számú határozatával a felperest önkormányzati rendelet megszegése szabálysértés miatt 15.000 forint pénzbírsággal sújtotta. Indokolásában kifejtette, hogy a felperes 2010. március 26. napján történt demonstrációjával megsértette **M** Város Önkormányzatnak a közterület-használat helyi szabályozásáról szóló 19/1995.

(VI.19.) számú önkormányzati rendelete 3.§-ának (2) bekezdés *r)* pontját azzal, hogy közterület-használati engedély nélkül helyezte el transzparensét közterületen lévő műtárgyakon.

E határozattal szemben a felperes közigazgatási határozat felülvizsgálatát kérte a bíróságtól. A Baranya Megyei Bíróság a 6.K.21.415/2010. számú ügyben felfüggesztette az eljárást, és norma kontrollt kért az Alkotmánybíróságtól arra vonatkozóan, hogy az önkormányzati rendelet vitatott pontja sérti-e a gyülekezési jogot és a véleménynyilvánítás szabadságát.

Az Alkotmánybíróság az ügyet a Kúria Önkormányzati Tanácsa hatáskörébe utalta, amely Köf.5005/2012/6. számú határozatával kimondta, hogy **M** Város Önkormányzatának a közterület-használat helyi szabályozásáról szóló 19/1995. (VI.19.) számú önkormányzati rendeletének 3.§ (2) bekezdés *r)* pontja törvényellenes, ezért a rendelkezést megsemmisítette. Kimondta továbbá, hogy a megsemmisített rendelkezés valamennyi bíróság előtt folyamatban lévő egyedi ügyben nem alkalmazható.

Erre tekintettel ... Városi Bíróság Nyomozási-Szabálysértési Csoportja 20.Szpi.1653/2012/3. számú végzésével valamennyi, a felperessel szemben az adott ügy kapcsán hozott szabálysértési határozatot hatályon kívül helyezte, és a szabálysértési eljárást megszüntette.

A felperes keresetében személyhez fűződő jogai megsértésének megállapítását kérte, továbbá nem vagyoni kártérítés címén 150.000 forint és ennek 2010. március 26. napjától számított törvényes mértékű késedelmi kamata megfizetésére kérte kötelezni az alperest a Ptk.76.§-a, 84.§-ának (1) bekezdés *a)* és *e)* pontja, 339.§-ának (1) bekezdése, 349.§-ának (1) bekezdése és 355.§-ának (1) és (4) bekezdése alapján. Előadta, hogy az alperes hátrányos megkülönböztetésben részesítette őt politikai és más véleménye miatt, ezzel az egyenlő bánásmódhoz való jogát, a gondolat és lelkiismereti szabadsághoz való jogát és szabad véleménynyilvánításhoz való jogát, valamint emberi méltóságát is sértette.

Az alperes a kereset elutasítását kérte.

Az elsőfokú bíróság a keresetet elutasította, és kötelezte a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 30.000 forint perköltséget.

Az elsőfokú bíróság ítéletének jogi indokolásában kifejtette, hogy az 1959. évi IV. törvény (továbbiakban: Ptk.) 84.§-ának (1) bekezdés *a)* pontja alapján akit személyiségi jogában megsértenek, a jogsértés megállapítását kérheti, az *e)* pont szerint pedig a polgári jogi felelősség szabályai szerint kártérítést követelhet.

A személyhez fűződő jogokat a Ptk.75.§ (1) bekezdése és 76.§-a szerint mindenki köteles tiszteletben tartani.

Rámutatott arra, hogy az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebtv.) 7.§-ának (1) bekezdése szerinti hátrányos megkülönböztetésnek a 8.§ *a)-t)* pontjában meghatározott védett tulajdonságok miatt, a felperes esetében konkrétan a *j)* pontban írt politikai vagy más véleményével összefüggésben kell fennállnia. Ilyen oksági kapcsolatot azonban a jelen jogvitában megállapítani nem lehetett.

A rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (továbbiakban: Rtv.) 1.§-ának (1) bekezdése, 1.§-ának (2) bekezdés *b)* pontja, 2.§-ának (1) bekezdése, valamint 13.§-ának (1) és (2) bekezdése értelmében a rendőr jogkörében eljárva akkor köteles intézkedni, ha a közbiztonságot, közrendet vagy az államhatár rendjét sértő, vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyent a tudomására hoznak. Az életet, testi épséget, vagyonbiztonságot közvetlenül fenyegető vagy sértő cselekménnyel szemben köteles védelmet nyújtani és felvilágosítást, valamint segítséget adni a rászorulóknak.

Intézkedési kötelezettség terheli a rendőrséget a Szolgálati szabályzatról szóló 62/2007. (XII.23.) IRM rendelet 3.§-ának (1) bekezdése szerint akkor is, ha bűncselekményt vagy szabálysértést észlel, vagy ilyent hoznak a tudomására.

A 2010. március 26. napján hatályban volt jogszabályok értelmében a felperes szabálysértést követett el, amikor engedély nélkül használt közterületet, ezért a közterület-felügyelők a Közterület-felügyeletről szóló 1999. évi LXIII. törvény 8.§-a szerint alappal intézkedtek ellene. Így a transzparens eltávolítása és lefoglalása jogszerű volt. Intézkedésükkel szemben a Közterület-felügyeletről szóló törvény 26.§-ának (2) bekezdése szerint a felperes panasszal a rendőrséghez fordulhatott. A felhívott jogszabályok alapján azonban a felperes transzparensének visszaszolgáltatására a rendőrséget intézkedési kötelezettség nem terhelte. Egyébiránt, még ha az alperes alkalmazottait intézkedési kötelezettség terhelte volna is, ez sem jelenti azt, hogy a helyszínen kellett volna visszaszolgáltatni a transzparenst. A később törvénysértőnek minősített önkormányzati rendelet felülbírálatára pedig nem tartozott a rendőrkör feladatkörébe.

Kifejtette továbbá a törvényszék, hogy az egyenlő bánásmód megsértése kizárólag akkor állapítható meg, ha az adott személy védett tulajdonsága mástól vagy másoktól eltérő kezelésben részesült, és az eltérő kezelés objektíve nem volt indokolt. A jelen ügyben pedig ilyent a felperes nem bizonyított, arra nem merült fel adat.

A felperes által hivatkozott gondolat, lelkiismeret és vallás szabadságával összefüggésben az elsőfokú bíróság rögzítette, hogy a cselekmény elkövetésekor hatályban volt Alkotmány 60.§-ának (1) és (2) bekezdése, valamint 61.§-ának (1) bekezdése értelmében a felperest is, mint minden más állampolgárt, megillet a gondolat, a lelkiismeret és a vallás szabad gyakorlásának a joga. A lefoglalt transzparens visszaszolgáltatásának elmulasztása azonban e jogokkal összefüggésben értelmezhetetlen, a rendőri intézkedés elmulasztásával az alperes a felperes gondolati, lelkiismereti szabadsághoz, szabad véleménynyilvánításhoz és emberi méltósághoz fűződő jogát nem sértette meg.

Ezért a felperes keresetét alaptalannak találta, és azt elutasította.

Az elsőfokú határozattal szemben a felperes nyújtott be fellebbezést, amelyben annak kereseti kérelme szerinti megváltoztatását kérte.

Sérelmezte, hogy a törvényszék ítéletében nem tért ki a felperes által 2015. szeptember 27-i keltezéssel benyújtott okiratokra, így **M** Város Jegyzőjének 12948-10/2007. számú határozatára, a ... Járásbíróság 22.Szk.2196/2011/2. számú határozatára, valamint **M** Város Önkormányzat testületi ülésének 2009. szeptember 11-i jegyzőkönyvére. Előadta, hogy e dokumentumokkal bizonyította a felperes azt a tényt, hogy az alperes szándékosan, jogellenesen okozott kárt a felperesnek, amikor nem lépett fel a transzparensét eltávolító közterület-felügyelőkkel szemben. Ugyanis **M** Város Önkormányzat Képviselő-testülete 2009. szeptember 11-i ülésén tárgyalta a felperes 2009. augusztus 20-i ünnepségek alkalmával megvalósított demonstrációját, amelynek során a **M** Rendőrkapitány kifejtette, hogy a felperes jogszerűen gyakorolja a véleménynyilvánításhoz való jogát, vele szemben intézkedni nem lehet. Ennek ellenére utóbb **M** Város Önkormányzatával összejátszva hivatkoztak arra az önkormányzati rendeletre, amely a reklámcélból kitett transzparensre vonatkozott. 2009. október 30-án már elkobozták a közterület-felügyelők a felperes transzparensét, és csak hónapokkal később kapta azt vissza a felperes, majd 2010. március 26-án ismét lefoglalták a transzparensét, és a rendőrök ismét nem tettek semmit annak érdekében, hogy a felperes a véleménynyilvánításhoz való jogát gyakorolhassa. A ... Városi Bíróság határozata alapján pedig egyértelmű, hogy a felperes nem követett el szabálysértést.

Hangsúlyozta, hogy más véleménye miatt részesítette hátrányos megkülönböztetésben a felperest az alperes az önkormányzattal együtt. Ezzel az Alkotmány 70/A.§-ának (1) bekezdésében írt, a megkülönböztetés tilalmába ütköző magatartást tanúsított.

Állította, hogy az alperes magatartása miatt a felperesnek az 1993. évi XXXI. törvénnyel kihirdetett emberi jogok és alapvető szabadságjogok védelméről szóló Emberi Jogi Egyezmény 10. cikkének 1. pontjában írt szabad véleménynyilvánításhoz fűződő joga sérült.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú határozat helybenhagyását kérte, helyes indokai alapján.

Hangsúlyozta, hogy a 19/1995. számú önkormányzati rendelet 3.§ (2) bekezdés *r)* pontja alapján a közterület-felügyelők jogszerűen intézkedtek, és ugyanezen oknál fogva a rendőrjárőrök intézkedésének hiánya is jogszerű volt - annak ellenére, hogy utóbb a jogszabályhelyet a Kúria megsemmisítette.

A fellebbezés alaptalan.

Az elsőfokú bíróság a tényállást túlnyomórészt helyesen állapította meg, és nagyobb részben helyes jogszabályok alkalmazásával, érdemében helytálló jogi következtetésre jutott. Döntésével a másodfokú bíróság egyetértett, ezért azt helybenhagyta a Pp.253.§-ának (2) bekezdése alapján.

Az elsőfokú bíróság ítéletében megállapított tényállást az alábbiakkal egészíti ki a másodfokú bíróság:

M Város Jegyzője 12948-10/2007. számú, 2007. november 21. napján kelt határozatával a felperessel szemben önkormányzati rendeletbe ütköző, közterület engedély nélküli használata szabálysértés miatt hozott 12948-8/2007. számú határozatát visszavonta, és az eljárást megszüntette azzal az indokkal, hogy az önkormányzat 19/1995. (VI.19.) számú rendeletének 3.§-ának (2) bekezdés *r)* pontja az adott esetre nem alkalmazható, mert a molinót a felperes nem hirdetési vagy reklám céllal helyezte el a közterületen, hanem az a demonstráció bejelentett céljával összefüggésben kifejtett véleményét tartalmazta.

M Város Önkormányzata Városfejlesztési Osztály Közterület-felügyelet 6967-87-4/2007. számú határozatával a felperessel szemben kiszabott közterület-használati díj megfizetésére kötelező határozatát visszavonta 2007. december 5-én, azzal az indokkal, hogy **M** Város Önkormányzata a közterület használatról szóló 19/1995. (VI.19.) számú rendelete alapján a 2007. október 3-án és 10-én a **M** Polgármesteri Hivatal előtt végzett demonstrációja során kihelyezett molinóért közterület-használati díjat kiszabni nem lehetett az Alkotmánybíróság 4/2007. (II.13.) AB számú határozatában kifejtett állásfoglalás miatt, mivel a felperes gyülekezési jogát gyakorolta.

M Város Önkormányzatának Képviselő-testülete 2009. szeptember 11-én tartott ülésén a rendőrkapitány kifejtette, hogy a felperes véleménynyilvánítási szabadságát fejtí ki, nem tartozik a gyülekezési jog hatálya alá a tevékenysége, amikor állami ünnepeken, városi rendezvényeken hangosan demonstrál és transzparenst helyez ki - a külföldi vendégek, testvérvárosok delegációjának megdöbbenését okozva, a helyi lakosok egy részének ellenvéleménye ellenére.

A ... Városi Bíróság Nyomozási Szabálysértési Csoport 22.Szk.21.096/2011/2. számú, 2011. szeptember 30. napján kelt határozatában kifejtette, hogy **M** Város Önkormányzatának 19/1995. (VI.19.) számú rendelete 3.§ (2) bekezdés *r)* pontja a reklámfeliratok kihelyezését szabályozza. Ezért arra hivatkozva a felperes demonstrálását korlátozni nem lehet, ezért az eljárás alá vont felperes ellen indult 3 rendbeli önkormányzati rendelet megszegése szabálysértés miatt indult szabálysértési eljárást megszüntette.

... Megyei Jogú Város Közgyűlésének Címzetes Főjegyzője 12-12/2664-6/2010. számú, 2010. június 1. napján kelt határozatával nem csak arról rendelkezett, hogy az önkormányzati rendelet megsértése szabálysértés elkövetése miatt 15.000 forint pénzbírsággal sújtotta a felperest, hanem a molinó lefoglalását is megszüntette, és azt kiadni rendelte a felperes részére.

Az elsőfokú határozat jogi indokolását az ítéletábra az alábbiakkal egészíti ki:

Az Alkotmány 70/A.§-ának (1) bekezdése értelmében a Magyar Köztársaság biztosítja a területén tartózkodó minden személy számára az emberi, illetve az állampolgári jogokat, bármely megkülönböztetés, a politikai vagy más véleménye szerinti különbségtétel nélkül.

A felperes ugyan alapvetően személyiségi jogsértés miatt indította a jelen pert, azonban hivatkozott a Ptk.349.§-ára is, e vonatkozásban az elsőfokú ítélet indokolást nem tartalmaz. A Ptk.349.§-ának (1) bekezdése értelmében államigazgatási jogkörben okozott kárért a felelősséget csak akkor lehet megállapítani, ha a kár rendes jogorvoslattal nem volt elhárítható, illetőleg a károsult a kár elhárítására alkalmas rendes jogorvoslati lehetőséget igénybe vette.

A Ptk.339.§-ának (1) bekezdésében írt általános feltételekre is tekintettel a felperest terhelte annak bizonyítása, hogy kára merült fel, ennek mennyi az összege, ez okozati összefüggésben áll az alperes jogellenes magatartásával, és a rendes jogorvoslati lehetőségeket kimerítette, ennek ellenére kára nem volt elhárítható. Az alperest terhelte annak bizonyítása, hogy úgy járt el, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható.

Az ítéletábra a fenti kiegészítések mellett is maradéktalanul egyetértett az elsőfokú bíróság által kifejtett érvekkel. A jelen perben azt kellett vizsgálni, hogy 2010. március 26-án terhelte-e intézkedési kötelezettség az alperes rendőrzáradóit. A másodfokú bíróság a törvényszékkel egyezően arra a következtetésre jutott, hogy a rendőröknek nem volt kötelezettségük a felperestől a közterület-felügyelők által elvett transzparens vagy molinó visszaszolgáltatására.

A felperes által hiányolt intézkedés időpontjában hatályos, **M** Város Önkormányzatának közterület-használat helyi szabályozásáról szóló, többször módosított 19/1995. (VI.19.) számú önkormányzati rendeletének 3.§ (2) bekezdés *r*) pontja szerint közterület-használati engedélyt kellett kérni a transzparensok kihelyezéséhez. Utóbb ezt a jogszabályhelyet a Kúria megsemmisítette ugyan, azonban e körülmény nem változtat a 2010. március 26. napján hatályban volt önkormányzati rendelet kötelező jellegén.

A felperes azon hivatkozásával összefüggésben, miszerint ugyanezt az évek óta hatályban lévő önkormányzati rendeletet az önkormányzat és a jegyző korábban eltérően értelmezte, az ítéletábra rámutat arra, hogy a jogalkalmazó rendőrhatalóságnak feladata ugyan a jogszabályok értelmezése, azonban az eltérő értelmezés lehetősége esetén az utóbb tévesnek minősített értelmezés nem róható a terhére.

Az eltérő értelmezés lehetőségét pedig egyértelműen mutatja az a körülmény, hogy e tárgyban több, egymásnak ellentmondó hatósági határozat született. A perbeli időszakban, 2010. december 14-én hozta a Baranya Megyei Bíróság 6.K.21.204/2010/6. számú ítéletét, amelyben éppen azt fejtette ki, hogy a felperes közterület-használati engedélyt lett volna köteles kérni a 2009. október 30-án megtartott demonstrációja során a vitatott transzparens kihelyezéséhez. Ezt a határozatot a 9. sorszámu jegyzőkönyvhöz csatolta az alperes.

Tény, hogy ezt megelőzően **M** Város Önkormányzata Városfejlesztési Osztály Közterület-felügyelet 6967-87-4/2007. számú határozatával a felperessel szemben kiszabott közterület-használati díj megfizetésére kötelező határozatát visszavonta 2007. december 5-én, azzal az indokkal, hogy **M** Város Önkormányzata a közterület használatról szóló 19/1995. (VI.19.) számú rendelete alapján a 2007. október 3-án és 10-én a **M** Polgármesteri Hivatal előtt végzett demonstrációja során kihelyezett molinóért közterület-használati díjat kiszabni nem lehetett az Alkotmánybíróság 4/2007. (II.13.) AB számú határozatában kifejtett állásfoglalás miatt, mivel a felperes gyülekezési jogát gyakorolta.

Az államigazgatási jogkörben okozott kár viszont téves jogértelmezéssel kapcsolatban csak akkor állapítható meg, ha a döntés nyilvánvalóan kirívóan téves jogértelmezést valósít meg (Kúria Pfv.IV.21.582/2012/3.). Ha a jogalkalmazó szerv a jogszabály egyértelmű, több értelmezési lehetőséget nem engedő rendelkezését hagyja figyelmen kívül, menthető jogalkalmazási tévedésről nem lehet szó (BH2003.236.).

A Kúria pedig Köf.5005/2012/6. számú határozatának indokolásában kifejtette, hogy a választási eljárásról szóló törvény 42.§-ában szabályozott plakátelhelyezés a választási kampányban, a politikai hirdetés vagy politikai reklám célját szolgálja. Ezáltal a kampány során kihelyezett plakátra is vonatkozik az Ör.3.§ (2) bekezdés *r*) pontja. Nem tett tehát különbséget a politikai reklám és a civil reklám között. Az önkormányzati rendelet 3.§ (2) bekezdés *r*) pontját azért találta jogsértőnek, mert a gyülekezéshez való politikai alapjog gyakorlása érdekében kifeszített feliratokat közterület-használati engedélyhez és közterület-használati díj fizetéséhez kötötték. Az önkormányzatnak pedig nem volt felhatalmazása szabálysértéssé nyilvánítani olyan magatartást, amely a választási eljárásról vagy a gyülekezési jogról szóló törvényben szabályozott magatartásokhoz kapcsolódik.

Egyébiránt kiemeli az ítéletábra, hogy a transzparenst nem az alperes alkalmazottai, hanem a közterület-felügyelők vették el a felperestől. A rendőrfelügyelők magatartása pedig a felperes keresetében állított személyiségi jogsértő magatartást nem valósította meg.

Az emberi méltóság megsértése akkor állapítható meg, ha más nevesíthető személyiségi jogi igény megsértésére nem lehet hivatkozni. Emellett arra nem merült fel adat a perben, sőt, a felperes maga sem hivatkozott arra, hogy lealacsonyító, lealázó módon bántak volna vele a rendőrfelügyelők.

Az egyenlő bánásmód megsértése akkor lenne érdemében vizsgálható, ha lennének összehasonlítható helyzetben lévő, más véleményen lévő, más politikai nézeteket valló személyek, akiket az alperes alkalmazottai a felperestől eltérő módon kezeltek volna, azaz kedvezőbb bánásmódban részesítettek volna. A jelen esetben ilyen körülmény nem merült fel.

Mindezekre tekintettel a felperes fellebbezésében hangsúlyozott érvek sem alapozzák meg az alperes alkalmazottainak 2010. március 26-án tanúsított magatartásának jogellenességét - az akkor irányadó önkormányzati rendeletre tekintettel.

A fentiekre figyelemmel a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság helyes ítéletét helybenhagyta.

A felperes sikertelenül fellebbezett, ezért a Pp.78.§-ának (1) bekezdése alapján ő köteles viselni a per költségeit.

A feljegyzett 48.000 forint fellebbezési illetéket a Magyar Állam viseli a felperes személyes költségmentessége miatt, az Itv.74.§-ának (3) bekezdése folytán alkalmazandó Kmr.13.§ (1) bekezdése és 14.§-a szerint.

Az alperes jogi képviselőjének munkadíját - figyelemmel arra, hogy az ügyben az ítéletábla tárgyalást nem tartott - a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3.§-ának (3) bekezdés és (5) bekezdése alapján 5.000 forintban állapította meg.

A felperes pártfogó ügyvédje díjának viselésére a felperes köteles, annak konkrét összegét a kirendelő hatóság határozza meg a Pp.87.§-ának (2) bekezdése értelmében.

A másodfokú bíróság határozatát tárgyaláson kívül hozta meg a Pp.256/A.§-ának (1) bekezdés *f)* pontja alapján - figyelemmel ugyanezen jogszabályhely (4) bekezdésére is.

P é c s , 2016. június 9.

dr. Döme Attila s.k. a tanács elnöke, dr. Vogycska Petra s.k. előadó bíró, Gáspárné dr. Baranyabán Judit s.k. bíró